

فابریکه پشمینه بافی قندهار

در شماره اول سال پانزده هم این روزنامه مزده افتتاح فابریکه پشمینه بافی قندهار را به مطالعه خوانندگان محترم رساندیم کتون را جمع به خصوصیات این فابریکه و فوایدی که از آن متصور است اطلاعات ذیل را از مدیریت صنعتی بانک ملی بدست آورده و بفرس مزید معلومات فارتین کرام نشر می نماییم :

ماشینها ، ادوات وسامان تخنیکي فابریکه پشمینه بافی قندهار را قبل از انقلاب از راه چمن به آنجا وارد نمودند ولی حدوث انقلاب طوریکه دیگر اوضاع کشور را واژگون نمود به اجرا و عملی ساختن امور این فابریکه هم مانع بزرگی را فراهم ساخته و در نتیجه سامان و لوازم آن پراکنده و بدون استفاده افتیده و از آن کار گرفته نتوانستند .

در عصر درخشان اعلیحضرت شهید که شئون مملکتی بنای اصلاح و تکامل را گذارد به اینطرف هم توجه میدول شده به گرد آوردن و تهیه ادوات و سامان مشتته آن کوشش کردند چنانچه از یکطرف لوازم و ضروریات تخنیکي فابریکه را تکمیل نمودند و از جانب دیگر به تعمیر یک عمارت عصری طبق مقتضیات فنی پرداخته و خواستند تا یک فابریکه آبرو مندی آباد نمایند این بود که کار ساختمان این عمارت در دوره حکومت بناغلی سر دار غلام فاروق خان شروع شده و در عهد نایب‌الحکومگی ایشان عمارت فابریکه حسب مرام به پایان رسیده و برای نصب ماشینها و ادوات حاضر ساخته شد .

در زمان حکومت والا حضرت سردار محمد داؤد خان که به حیث حکمران ملکی و نرمانده عسکری قندهار اجرای خدمت مینمودند به امور بسته کاری و نصب ماشینهای این فابریکه توجه و کوشش بعمل آمده و در نتیجه پس از اندک مدتی کارهای بسته کاری فابریکه به پایان رسید .

در این وقت فابریکه مستعد آماده افتتاح بود ولی به نسبتیکه به قوه برق آنجا اطمینان نداشتند و به این لحاظ مشکلات فنی دیگری هم بملاحظه میرسید لذا برای چند وقت دیگر نیز از فابریکه مذکور اصولاً کار گرفته نشد .

اخیراً در اثر تصویب مجلس وزراء چنین فیصله گردید تا تمام فابریکه‌های صنعتی حکومتی به شرکتها و سرمایه داران به قیمت تمام شد آنها بفروش رسانیده شود این بود که فابریکه پشمینه بافی قندهار به سرمایه بانک ملی شرکت وطن وحاجی عبدالخالق خان خریداری شده و از طرف خریداران در راه افتتاح و بکار انداختن آن اقدامات جدی تری بعمل آمد .

در ۱۵ حوت ۱۳۲۱ بانك ملی تصمیم گرفت بپهر نحوی که باشد فابریکه مذکور را بکار ببندد و بجهت پیشبرد و عملی ساختن این نظر به

دباندنی خبرونه

برلین : د « کوبان » په جبهه کپزي او د « دونخ » په وسطی جبهه کپزي مهمه جگړه او فعالیت ندی شوی . د « بلکورود » په جبهه کپزي دروسانو حمله رد شوه . د « اوریل » په غرب کپزي دروسانو په مقابل د آلمان د عسکرو د خوا متقابل حمله شوي او د روس یوه ټولگی عسکر محاصره او ووژل شوه . دلدوگا دغدير په جنوب او د « ويازما » په جبهه کپزي د شوروی دبانك لرونکو عسکرو شدیدې حملې دډيرو تلفاتو په ورسولو رد او په نتیجه کپزي د روسانو ۱۹۳ تانکو په خراب اودکاره وایستل شوه . آلمانی الوتکو دپدیده عسکرو سره معاونت کړي اودروس پر عسکری موقعیتونو بمباری وکړه . (ترانس اوشن)

برلین : د فضائی جگړې په نتیجه کپزي پر اروپا د متحدینو ۱۶- الوتکي او پر او قبا نوس اطلس ه نوری الوتکي ټی راواچول شوي ددوشنبې په شپه انکلیسی الوتکو د آلمان د شمال غرب پر خاوره حمله را وړه . آلمانی الوتکو دانگلستان په جنوبی ساحل کپزي د « پورس موت » پر بندرگاه بمباری وکړه . (ترانس اوشن)

برلین : دسای په شمالی جبهه کپزي جگړه په شدت سره جاری ده اودمحور قوا سخت مقاومت کوي آلمانی او بتلانو د سسلی په شمالی اوبوکپزي دانگلیس یو کروزر دوب کړ . (ترانس اوشن)

پاریس : دپاریس په شاؤخوا کپزي د متحدینو د الوتکو ددوشنبې دورنجی دحملې په اثر ۹۲ کسه هلاک او ۲ سوه کسه زخمیان شوي دي . هرکله چه دتلفاتو احصایه تکمیله شی نومعلومه به شی چه تلفات ترهغه چه ذکر شو زیات دي . (ترانس اوشن)

الجزیره داسد ۲۴ د متحدینو جرحی اعلامیه وائی چه د متحدینو قواوروسته (درانداسو) تر نیولو ۲۲ مایله نورمخ په وړاندی تللی اودسسی د شمالی ساحل په جبهه کپزي دامریکائی عسکرو وړاندی تگ او دسسی پر شرفی ساحل داتم تمب اردو وړاندی تگ دوام لری . اتم نمبر اردو پر (کاکج) او (کاستی گابونی) او (تااورمینا) قبضه وکړه . دمحور عسکر (مسینا) دتنگنا څخه دایطالیاجنوبی ساحل خواته په ډیره توار ترشا کپزی . اودمدتدینو فضائی قوادمحور پر هغو عسکرو چه ترشا کپزی پر له پسې بمباری کوی . د متحدینو الوتکو په سایری او (سیاری) کپزي داورگادی پر تاسیساتو بمباری کړی او اورونه ټی بل اوتوان ټی ورساوه دمحور ۳ الوتکي دفضائی جگړې په نتیجه کپزي مدیریت صنعتی بانک ملی موظف و مأمور شد تا باآخرین قوه خود به اقدامات پیر دازدوبعد از مدت سه ماه باید فابریکه را چالان نموده و محصولات آن را هر چه زودتر مورد استفاده اهالی وطن قرار دهد . مدیریت صنعتی برای انجام این مأمول ریاست بانک ملی داخل عمل وجدیت گردید . (باقی دارد)

کورنی خبرونه

حرکت بطرف فراه

هرات : ساعت ۴ بعد از ظهر ۲۲- اسد هیئت مطبوعاتی با کفیل دار الحکومگی در هرات وداع و بطرف فراه حرکت کردند .

ختم سال اول کورس امرکی کابل : سال اول کورس دروس امرکی که بتاریخ ۱۳- اسد ۱۳۲۱ افتتاح شده بود ختم و امتحان آن گرفته شد نتیجه امتحان خیلی امیدبخش بود .

معاینه نهران چي

قند ز : رئیس تنظیمیه موضع شکن نهران دشت (ارچی) را معاینه و بازرسی نمود .

شروع کار ترمیم

غزنی- باغ و سرک های روضه سلطان محمود غزنوی زیر ترمیم گرفته شده است . (باختر)

روم : دایطالیاجرحی ابلاغیه بیرون دمحور قواؤ د « پلوری تین » دغره په لمن کپزي د متحدینو دقواؤ په مقابل مقاومت کړی اویطالیوتاری پیدو اچوونکو الوتکو دمدیترانی په مرکزې برخه کپزي ۲ بیړی- په ۱۲ زره ټنه ظرفیت ټوی کړی اویوه متو سسطه بیړی- ټی په تار پیدو ویشته اوجاؤ دنه پکپزي پپته شوه . آلمانی الوتکو دسسی په اوبوکپزي د متحدینو دحمل و نقل ۲ بیړی- په ۹ زره ټنه ظرفیته زیانمنی کړی اویطالی الوتکو د « بیزرنا » پر بندری تاسیساتو بمباری وکړه . ددی عملیاتو څخه ۳- الوتکي خپل مرکز ته ندی راغلي .

پرون سهار دایطالیاتاری پیدو اچوونکو بیړی د « سیارتي واتنو » دماغی تپ نزدی د متحدینو پر بیړیو حمله وروړې اویوسپک کروزر ټی دوب کړ . پرون د متحدینو الوتکو پر « وی تر بو » او براتی پر « میلان » بمباری وکړه چه دهغی په اثر تلفات اوتوان رسېدی اود ورنجی په عملیاتو کپزي د متحدینو ۱۲ الوتکي راواچول شوي . (ستیغانی)

روم : د ستیغانی آژانس د سسلی پر وروستی وضعیت تبصره کړی او وائی چه : ایطالیوی او آلمانی عسکر ددوو هفتو څخه را هیسته د جزیری شمال شرق په ناحیه کپزي دامریکا اوانگلیس دقرو ډېرله پسې حملو په مقابل کپزي مقاومت او مقابله کوی اوپر نوو لحایو د متحدینو د قواؤ د وړاندی تگ دپاره بند جوړ شوی اویدی صورت دهغو په مخکپزي ډېر مشکلات پیدا کوی - دانگلیس او امریکا د قواؤ یوه ټولگی چه غوښته ټی د (اورلاندو) د دماغی پر غزبې برخه پیاده شی ماتی خوراوته مجبوره شوه .

اودهنی دا اقدام دمحور دقواؤ دخوا موقفانه ناکام شو ، دمحور قواؤ د توپخانی د قواؤ او د جنگی او بم اچوونکو الوتکو په معاونت پداسی

لما یونه کالنی شپز میاشتی
د کابل په بنا رکپزي ۲۵- افغانی ۱۴- افغانی
په افغانستان کپزي ۳- افغانی ۱۸- افغانی
په د باندنیو هوادو کپزي یونیم یون ۱۸ شلنگ

دشپي وستری خبرونه

انجزیره : تیره شپه پر ۸ بجې د « مسینا » نار اوبندر د متحدینو دقواؤ دخوا و نیول شو اودهنه بناړ او بندر په نیولو سره د سسلی ټوله جزیره د متحدینو دقواؤ په لاس راغله .

روم : دسسی په شمال شرقی سواخوا او کوهستانی منطوقه اود مسینا په شاؤخوا کپزي جنگک جاری دی اود متحدینو ټول کونینو نه چه دوراندی تگ دپاره ټی وکړه نا کام تپوه .

لندن : لکه دبرلین اطلاع چه وائی نن دمحور آخرینی عسکر دسسی څخه ووتل .

برلین : د بریانسک او سمو لسنک تر میانجیجیو کپزي دروس دقواؤ ټولی حملی ناکامه شوی . په خارکوف کپزي د آلمان مقابلې حملی دوام لری او سخته جگړه جاری ده .

لندن : لکه دمسکو اطلاع چه وائی دشوروی قوا د « برانسک » ۱۷ میلی ته رسیدلی دی ، په خارکوف کپزي جگړه سخته شوی اودسمولسنک اوبریانسک تر میانجیجیو کپزي پدی واسطه چه د آلمان قواؤ ته قوت الظهر رسیدلی دی جگړه شدیده شوی او د آلمان دفاع زیاته شوی .

چټکی د متحدینو پر قواؤ حمله وکړه چه دهغو ټولو څخه فقط خوسوه کسه اوخوسوه جنگی گاډی- پدی قادری شوې چه پراساحل پیاده شی . او هغه هم دمحور دقواؤ دخوادپر ژر محاصره اوبالکل سره یو پیانشوه ددی دپاره دانگلیسیانو او امریکائیانو اقدام چه آلمانی اویطالیوی قوا دخیاو غرنیو مساعدو لحایو څخه وشړی سره ددی چه متحدینو د توپخانی او الوتکو څخه ډېر زیات کار واخیست مگر بالکل بی اثره اونا کام شو . دمحور دقواؤ مقابلې حملی اوشدید مقاومت چه گویا پدی صورت دسسی دشرفی استحکامو څخه دفاع کوی داسی ددقت وړدی چه دانگلیس او امریکائی گرزولی ده اخبارو دبحث موضوع گرزولی ده لکه د (نیویارک تایمز) داخبار نماینده چه د (پلرمو) دبندر څخه په هغه اخبار کپزي لیکلی دی ندی باید چه خیال وکړی چه په سسلی کپزي دامریکائی عسکر و جگړه یونظامی گردش او هواخوری ده نه داسی نده بلکله جنگک ټی خوراشدید اومخوف جنگک دی . امریکائی عسکر په شدت سره تعرض کوی . اودمحور قوا په ډېر شدت سره د سسلی دهری لوښتی لحمکی اودهری غنډی اودهری سرک څخه ټی دفاع کوی .

دغه رنکه دانگلیس د آژانس یونماینده د « آیزن هاور » داغلی قوماندانی څخه اطلاع را کوی چه : ایطالیوی او آلمانی قوا په سسلی کپزي پداسی شدت سره جنگپزې چه مثال ندری او په قیاس کپزي نشی را تلی دانگلیس او امریکائی گران هم وائی چه په سسلی کپزي انکلیسی او امریکائی قوا ډېر مشکلاتو سره مخامخ دی اویدا سې حال کپزي چه دمحور دخوا سخته دفاع کپزی جنگک کوی . (ستیغانی)

داخو یوه ښکاره خبره ده چه د ژوندانه په اد وارو کښې هر سرې مجبور دی چه دخپل ژوند د ادامې او هوساڼي دپاره دتولنې په منځ کښې لځان په یو کار بخت کړی او دهغه دپه سر رسولو په لپار کښې زیار و باسی .

په دی منلی شوی خبر ټول پوهیترو چه هیڅوک بیله کار اوزیاره خڅه یو مقام ته چه د ستا یلو وړوی لځان نشی رسولای نو لدی خڅه خر کندېزې چه هیڅوک بی دکار او زیار کښلو خڅه دتولنی په منځ کښې قدر او اهمیت نشی موندلای اوزوندنی په بدر بندۍ سره بیرېزې دهمدی زیار نتیجه ده چه بزبران له مخکې خڅه هر راز حاصلونه اخلی او خپل ژوند تاامینوی ، وویلای شو هغه حساس خلعیان چه یخپلو کارو ښې تل زیار کاږی اود کار اوزیاره اهمیت په ټوله معنی سره پوهیترو هر ورسو ښو کما لو حاوندان اود بېکښو خڅینان کښې هر چا په لیدلی وی چه پلار دخپلو رامیوه منځ کښې خپل هغه زوی خوشیوی چه زیار ساږی اودخپل کڅول دسعادت او خوشبختی دپاره کار کوی داسی زیار کښې خلعیان ښه خپل اوپر دی وارو له لوی ټول په ښه سر ته کوری نو حقیقه آچه زیار کښې سری دخپل هواد اوز کړو د پارو لوړ خدمتونه چه په حقیقت کښې د هر خلعی د وجدانی و ظا نفو خڅه گڼل کښې کوی داراز پیاوړی خلعیان د هر چا په سترگو کښې محبوب وی . لځینی کسان چه همت ساری اودمیرانی لار لځنی پاته وی کړی ورځ بیکاره کړزی اویا په ناوړه کارونو بڅ او په داسی لار ره وی چه بی له نقصان اوزیان خڅه هیڅ گټه لځنی شی کولای اول ښې دبی همتی په سبب دشرا نو منتونه پر لځان منلی او دخپل کران عمر اوقیت ارونکی وخت په ارزش به پوهیترو او خلق هم له داسی بیکارانو او بی کمالانو خڅه بیزار اویه عذاب اختوی ، په هیڅ ښه دی ووی ښوژوندانه خوشیوی مومونږ ته لازمه ده چه دزیار لارچه د کړدو وگړو تر نظره ښکللی او بنیاسته راغلی اود گټی لار گڼله شوی ده اختیار کړو او دا موقع چه دزیار او کار وخت بلل کښې وریاله لاسه ونه باسو او خپل لځا نو نه دخپل خوازه هواد دخدمت دپاره همت اویا وری کړو اودخپل کران هواد اوتیاوی پوره اودیر دیوله احتیاج خڅه ښوژغورو . مومونږ ته دابنا ښې چه ددی سیخلی خاوری دپاره چه پوره ونږ دخقیقی مور په شان حقوق لری اومونږ په کښې د همدی مقصد دپاره روزل اوپال شوی یو چه په سره سینه اولور همت ورته کار ورو اویا بد په یو اغتنامی سره وخت له لاسه ونه باسو ترڅو چه دراتونکی نسل په مقابل کښې بیکاره او مشغول ونه بلل شو . په پای کښې غولم چه زمونږ پیاوړی لځلیان دخپل زیار په نتیجه ددی کران هواد په ودانو لو کښې سخت زیارونه وکاږی اویه هر څا گڼی چه مو ظف وی زیار وباسی چه مسلك یی ورځ په ورځ ښه والی ومومی اولځانونه د اوستنی ملتو دو کړوپه مقابل کښې زیار کښې اویا وری ښکاره کړی .

له «ویستینگ وزدوشنو کوفلو ته» څخه .

اولو یو کرس (وین نث) ډوله آلوتکی دا آلوتکی د عراق په هوایی قوی کښې استعمالیږی اود برستول پیگاس له نوع یو مومونږ لری چه د ۶۲۰ اسانو د قوت ارونکی دی دغه ډول آلوتکی تور پیدو آچوونکی ده او آلوتکو خواص ښې په لاندی قرار سره دی: ددغی آلوتکی انتهای سرعت په ۱۵۵۰ متر اوړوالی کښې په ساعت کښې ۲۳۷ کیلومتر ته رسېزی اود هغی دپریو تلو سرعت په یو ساعت کښې ۹۰ کیلومتر دی . نو مومونږی آلوتکی په یوه آلوتنه بی له پریوتلو یوزرترد و هزره کیلو متر لاره وهلی شی .

یو لځنی دهغی وزن (۱۹۳۰) کیلوگرام دی او هغه وزن چه له لځان سره ښې آخیستی شی (۱۷۵۰) کیلوگرام اود هغی مجموعی وزن په هوا کښې (۳۶۸۰) کیلوگرام ته رسېزی .

دغه آلوتکی دوه ووزرونه لری یاسنی ووزرنی له لاندی ووزر سره د یوی قوی پائی اود خو مخصو صو فولادی سیمانوه ذریعه ښکک شوی اوهغه آلوتکه له فلز خڅه جوړه شوی ده .

۲: بریدا - ۰.۶۵ ډوله آلوتکی دا ډول آلوتکه د عراق په هوایی قوی کښې د حمله کوونکو آلوتکو په حیث خدمت کوی اویو نفره ده . په دغی آلوتکی کښې د (بیادزیور ۱۱) س (۴۰) له نوع یو مومونږ ایشی دی اودغه مومونږ د (۱۰۰۰) اسانو زور لری . انتهای سرعت ښې په ۴۴۹ زره متر لوړوالی کښې په ساعت کښې (۴۶۰) کیلومتر ته رسېزی اویه ۵۵ زره متر لوړوالی کښې ښې دتک سرعت (۴۳۰) کیلومتر دی اویه ۱۱ اونیم دقیقو کښې ۶ زره متر جگیدی شی انتهای لوړیدل ښې ۸ زره متر دی اویه یوی آلوتنی سره بی له دی چه پری یو لځی یوزر کیلومتر تر یوزر اوڅلور سوه کیلومتر لاری پوری وهلی شی . یو لځنی دهغی وزن (۱۵۰۰) کیلوگرام دی او (۱۱۰۰) کیلوگرام وزن په هوا کښې له لځان سره آخیستی شی چه مجموعی وزن ښې په هوا کښې (۲۶۰۰) کیلوگرام ته رسېزی .

دهغی دوزر اوړدوالی ۱۱ متر دبدن اوړدوالی ۹.۳ متر لوړوالی ښې ۳۲ متر دی اود هغی دوزر و سطح ۲۳۰۵ متر مربع ته رسېزی .

دغه آلوتکی له فلز خڅه جوړه شوی اویو ووزری ده اود هغی عرادی هغه مهال چه یوی تا کلی اندازی لوړوالی ته ورسیږی سم دیلوت له خواهش سره پورته کښی . دهغی په ووزر و کښی څلور دانی ماشینداره ایشی دی چه ددوو دمیل دخولی قطر ۷ میلیمتر اود دوو نورونی ۱۳ میلیمتر دی . دا ډول آلوتکی دجکړی په وخت کښې پنځه سوه کیلوگرام بمان هم له لځان سره وړلی شی .

۳ - (ساویه س ۷۹) ډوله آلوتکی ده دا ډول آلوتکی د عراق په هوایی قوی کښې د بم آچو و نکو آلوتکو په حیث خدمت کوی اود (بیادزیور ۱۱) په حیث خدمت کوی اود (بیادزیور ۱۱) په نوع دوه مومونږ لری (۵۰) له نوع دوه مومونږ لری چه هر مومونږی د ۹ سوه اسانو قوه ارونکی دی . په پنځه زره متر لوړوالی لاندی کوی .

دعراق او ایران آلوتکی

کښی ښې انتهای سرعت په ساعت کښې ۴۳۰ کیلو متر دی او په انیمو دقیقو کښې دزی زره متر اویه ۲۰۰۳ دقیقو کښې پنځه زره متر لوړ بدلی شی انتهای لوړیدل ښې ۷۷۰۰ متر دی اویه یوی آلوتنی سره بی له دی چه ښکته شی دوه زره تر دوه زره اوینځه سوه کیلومتر لاره لاندی کولای شی . دهغی یو لځنی وزن (۶۰۰۰) کیلوگرام دی (۳۶۰۰) کیلوگرام وزن له لځان سره آخیستی شی چه مجموعی وزن ښې په هوا کښې (۹۶۰۰) کیلوگرام ته رسېزی .

دغه ډول آلوتکی یووزری ده له لرگی او فلز خڅه جوړه شوی ده اوعرادی ښې په هوا کښې ورته لپزې . دوزر اوړدوالی ښې ۲۱۱۲ متر اود بدن اوړدوالی ښې ۱۶۶۲ متر او وزر و سطح ښې ۶۰۰۸ متر مربع کښې . په دغی آلوتکی کښې دری دانی ماشیندار ایشی وی او په حر بی آلوتکو کښې یوزر اودوه سوه اونځوس کیلوگرام بوته له لځان سره آخیستی او وړلی شی .

۴: (گلا دی آتور) له نوع گلوستر نامی آلوتکی د عراق د هوا بازی په قوی کښې دیونفره ښکاری آلوتکو په حیث خدمت کوی . په دغه ډول آلوتکو کښې د (بروستول میر کور) له نوع یو مومونږ ایشی کښې او هغه مومونږ د (۸۲۰) اسانو قوه لری . ددی ډول آلوتکو انتهای سرعت په ساعت کښې (۴۲۰) کیلومتر دی اود پریوتلو سرعت ښې په ساعت کښې ۹۰ کیلومتر دی . هغه ډول آلوتکی په ۰.۹ دقیقو کښې (۱۰۰۰) متر اویه ۳۰۸ دقیقو کښې (۳۰۵۰) متر اویه ۶۱۲ دقیقو کښې (۴۵۷۰) متر او په ۹ دقیقو کښې (۶۱۰۰) متر لوړیدل شی . دغه ډول آلوتکی په انتهای اندازی سره (۱۰۷۰۰) متر لوړ بدلی شی اویه یوه آلوتنی سره بی له پریوتلونی مخکې ته ۸۵۰ متر لاره وهلی ده .

یو لځنی دهغی وزن ۱۵۷۶ کیلوگرام دی او ۵۲۹ کیلوگرام وزن له لځان سره آخیستی شی چه مجموعی وزن ښې په هوا کښې ۲۱۰۵ کیلوگرام ته رسېزی . گلوستر ډوله عراقی آلوتکی له فلز خڅه په دی لاندی ډول جوړه شوی ده . هغه آلوتکی یووزر لری چه ۹۰۵ متر اوړدوالی اود بدن اوړدوالی ښې ۸۳۶ متر دی او جگوالی ښې ۳۰۱ متر اودوزر پانوالی ښې ۳۱ متر مربع دی . څلور ماشینداره لری چه دوه ښې دپروانی دگر خید لوله دا بیری خڅه ویشل کښی اودوه ښې په ووزره کښې ایشی اومخ په وړاندی ویشل کښی .

۵- (هوک کرهارت) نامی آلوتکی د عراق په هوایی قوی کښې د کشف او دخفیف بمبار دمان آلوتکی په حیث خدمت کوی . په هغی کښې (رولس روس لیو کستریل) نوع یو مومونږ ایشی دی چه د ۴۸۰ اسانو زور لری . انتهای لری کښی توب ښې په ساعت کښې ۲۹۹ کیلومتر دی اویه ۸ دقیقو کښې ۳۰۰۰ متر جگه تلی شی او انتهای لوړیدل ښې ۶۵۰۰ متر سنجولی شوی دی . دغه ډول آلوتکی په یوی الوتنی سره بی له پریوتلو ۷۶۰ کیلو متر مسافه لاندی کوی . (نوریا)

پلانهای پولی امریکا و انگلیس

از «اولوس»

معلوم است اگرچه پول کاغذی هر مملکت تنها در داخل آن کشور رائج و متداول میباشد مگر میتوان بتوسط آن قروض ممالک خارجه را هم ادا نمود یا اسعار خارجه را بدرجه آن بدست آورد . وقتی که اسعار خارجه خریداری میشود شاید چنين هم واقع شود که مقدار قروض بک مملکت از مملکت خارجه نسبت به طلب خود اوبسيار باشد درين صورت قیمت پول ملی محافظه نشده اویتمت مذکور تنزل می کند برای اینکه از تنزل قیمت پول جلو گیری بعمل آید لازم است در مقابل ممالک خارجه موازنه داد و ستد بر قرار و بک موازنه (تادیه) قائم شود چنانچه اصول کلی رنک (توازن حساب) و کنترول کام بیو یعنی مبادلات اسناد و سهام از ناحیه همین احتیاج تولید گردیده است . در اصول کلی رنک نیز یک محدود بزرگی موجود است زیرا مقدار خرید و فروش متقابل دو مملکت همیشه مساوی نبوده و در توازن حسابات ، طبقات بیک طرف جمع شده و برای بک مدت مدید بدون مجرا ښی میماند . پس برای رفع این محدود یکانه چاره کسجیده شده است این میباشد که در اثر قائم نمودن سیستم کلی رنک سه جانبه و چهار جانبه بقایای حسابات را تصفییه و موازنه مینمایند . اگر تطبیق این سیستم درین وقت جنگ در ممالک اشغال شده اروپا شروع میشود حق حاکمیت ملل را در مورد تجارت و پول تصبیق خواهد نمود و تطبیق این اصول در بین ملیکها بعد از جنگ آزاد خواهند شد مشبه بنظر میرسد . بجهت احتیاجات تبادل وی آیند به ترتیبی که دارای مامت سیاسی و تحت فشار گرفتن حاکمیت ملل نباشد در این روزهای اخیر در انگلستان و ممالک متحده امریکا رای وضع (سیستم پول و کلی رنک بین المللی) پلانها تهیه و ترتیب گردیده است . پلان پولی انگلستان از طرف کینس که از اقتصاد دیون مشهور انگلیس است ترتیب شده است . همچنان پروژه و پلان ممالک متحده امریکا ممکن است از جانب وایت حاضر گردیده باشد .

و این هر دو پلان از طرف کنفرانس متحدین دروا شنکن مطرح مذاکره قرار می یابد . پلان انگلستان که بنام پلان کینس یاد میشود بنرض کمک و معاونت به امور اقتصاد دی بین الملل در زمان بعد از جنگ ترتیب گردیده و محتوی مطالبی درخصوص تاسیس (اتحاد کلی رنک بین المللی) بود و تمام ملل متفقہ برای شمولیت درین اتحاد دعوت خواهند کردید حتی مملکت هائی که دشمن متفقین هستند نیز در رجعت یار قیود و شرائط خصوصیه درین اتحاد شامل شده خواهند توانست این اتحاد یک واحد پول بین المللی را بنام (بانکور) قبول خواهد کرد که واحد پول مذکور برای تادیات بین المللی تسهیلات زیادی را فراهم خواهد نمود . قیمت بانکور به تناسب یک مقدار طلای معین در اول کار حساب کرده خواهد شد ، یعنی پول جدید بین المللی یک پولی خواهد بود که بر اساس طلا استوار باشد .

بنام علیه مقدار طلای که در مقابل بانکور معین میشود عندالا یجاب تغییر داده خواهد شد . این پول جدید چنان یک پول بین المللی و حسابی خواهد بود که از روی یک اساس ثابت با پول های مروجہ و متداوله ممالک مختلفه بسهولت قابل تبادل باشد تادیات خارجه با این صورت اجرا خواهد شد که مملکت های داین در محاسبات مشترک خوش به حساب مدیون خود بانسکور تادیه نماید . هکذا هر مملکت میتواند از کرایدیت مشترک که تا مین میگرد استفاده نماید اما این استفاده محدود بیک حصه و سهم معینه همان مملکت خواهد بود . و این سهم یا حصه باین صورت تعیین میشود که مقدار وسطی ادخالات و اخراجات هر مملکت در سه سال قبل از جنگ گرفته شده و به تناسب ۷۵ فیصد حساب خواهد شد . بنام بین المللی امریکا که از طرف مورگن تیلر وزیر مالیه ممالک متحده امریکا به مجلس اعلان تقدیم گردیده است . نظر به این پلان برای ثابت و استوار نگه داشتن قیمت پول یک سر مایه تشکیل و بوجود آورده خواهد شد که این سرمایه و موسسه که سرمایه مذکور را اداره مینماید برای خرید و فروش پول های رایجه ممالک مشغوله اتحادیه مذکور یک قیمت صحیح را تثبیت خواهد نمود . باین ترتیب قیمت معینه (کامپیو) مبادلات تنها به موافقت موسسه استقرار و تثبیل شده خواهد توانست . هکذا برای استوار داشتن قیمت پول دریک خدمین اسعار خارجه کار آمد هر مملکت را این موسسه تدارک خواهد نمود . نظر باین پلان بازم بک پول حسابی بنام (یونی تس) قبول کرده خواهد شد . این که پول هنوز موجود نبوده و اگر وجود آورده میشود این هم بر اساس طلا استوار خواهد بود و قیمت یونی تس یعنی پول مذکور (۱۰) دالر خواهد بود اگر چه در باب این دو پلان معلومات بیشتری در دست است اما چون هر دو پلان مذکور تا هنوز به حالت تصور بوده و صورت عملی به خود نکرده است بنابراین تفصیلات مزید تری درین باره لازم شناخته نمیشود . و این تصورات وقتی صورت حقیقت بخود خواهد گرفت که تجارت بین المللی از مشکلات موجود نجات یابد و مجدداً پیشرفت و انکشاف نماید عجلات د باره این دو پلان که از طرف انگلیس و امریکا ترتیب گردیده است چیزی گفته شده نمیتواند و تنها آنرا بصورت یک عصری دانسته و تحقیق آنرا انتظار باید برد . (انتها)

خرگندونی

زمین فروشی

۲۸ جریب زمین مزروعی واقع افشار نانک جی در معرض فروش قطعی گذاشته شده شائقین نزد محمد حسین در شعبه ارتباط د افغانستان با سکر مرابعه فرمایند . «محمد حسین عظیمی» (۲۵۱) ۲/۳ محمد افضل خان ساکن گذر پرانچه ها خریداری پوست های بزی و گوسفندی ریاست ارزاق را قرار داد نموده مرجع مزایا ۱۵ تا ۱۵ روز ریاست ارزاق . (۲۵۲) ۳/۳